

BİLGİ KARTI 5

GÜVENLİ İNŞAAT

YÜKSEKTE ÇALIŞMA DÜŞMEYE KARŞI KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR

Düşmeye Karşı Kişisel Koruyucu Donanım nedir?

Düşmeye karşı kişisel koruma sistemleri ve donanımlarının birçok çeşidi bulunmakta olup aşağıda belirtilen sistemleri kullanacak çalışanlar yüksek düzeyde eğitim almalı ve uygun bir şekilde gözetim altında tutulmalıdır.

- Hareketi kısıtlayıcı sistemler ve donanımlar, kullanıcının çatı kenarı veya kırılabilir yüzey gibi düşebileceği bir yere fiziksel olarak erişmesini önlemek amacıyla ayarlanabilen veya sabit uzunlukta bağlantı halatı içeren sistemlerdir.

- Konumlandırma ya da çalışma konumlandırma sistemleri ve donanımları, düşmenin önlenmesi ya da sınırlandırılması amacıyla kullanıcının germe kuvveti altında veya askıda çalışmasını sağlar. Örnek olarak elektrik, telefon direği vb. üzerinde çalışanlar verilebilir.

- İple erişim sistemlerinde, her biri güvenilir bir bağlantı noktasına sabitlenmiş biri çalışma halatı ve diğeri emniyet halatı olmak üzere iki ayrı halat kullanılır. Kullanıcının emniyet kemeri her iki halata da bağlanarak kullanıcının çalışma alanına ulaşması veya çalışma alanından ayrılması sağlanır, böylece düşme riski önlenir veya sınırlandırılır. Böyle bir sistem, asma iskelelerin kullanılmayacağı yüksek bir binanın cephesine erişmek için kullanılabilir.

- Düşmeyi durdurucu sistemler ve donanımlar, düşmenin kullanıcı üzerindeki etkisini sınırlandırır ve yere çarpmasını önler. Ankraj noktası, düşme mesafesinin sınırlandırılması için, ayak hizasından mümkün olduğunca yüksekte olmalı, donanımlar aşınma ve hasar yönünden düzenli olarak kontrol edilmelidir.

Düşmeye karşı kişisel koruyucu donanımlar; iskeleler veya yükseltilebilir/sepetli platformlar vb. toplu koruma tedbirlerinin uygulanabilir olmadığı durumlarda, düşmeyi önlemek veya düşmenin sonuçlarını minimize etmek için kullanılmalıdır.

Kişisel koruyucu donanımların kullanımında düşmeyi önleyen hareketi kısıtlayıcı sistemlerin, düşmenin mesafesi veya sonuçlarını sınırlandıran düşmeyi durdurucu sistemlere göre her zaman öncelikli olması sağlanmalıdır.

Uygun Ekipman (KKD) Seçimi

Düşmeye karşı kişisel koruyucu donanımlar aşağıdaki özellikler dikkate alınarak seçilmelidir:

- İşin gerektirdiği koşullara uygun olmalıdır. Örneğin; hareketi kısıtlayıcı sistem düşmeyi durdurma amaçlı kullanılmamalıdır.
- Tasarım sınırları dâhilinde belirli bir görev için kullanılmalıdır. Örneğin; düşmeyi durdurucu donanım kullanıldığında, yeterli açıklık mesafesi olmalıdır.
- Kullanım amacına uygun standardı karşılamalıdır. Örneğin; tam vücut emniyet kemeri için TS EN 361.
- Uyumlu bileşenlere sahip olmalıdır. Herhangi bir bileşenin güvenlik fonksiyonu bir diğerini olumsuz etkilememeli ve bileşenler birbirleriyle çakışmamalıdır. Örneğin; geri sarmalı makaraların performansı etkileneceği için makaranın uzatılması amacıyla şok emici bulunan bağlantı halatı kullanılmamalıdır.

KKD Kullanımı

Düşmeye karşı kişisel koruyucu donanımları kullanan kişilerin aşağıda belirtilen hususları sağladığından emin olunmalıdır:

- KKD'nin kusurlarını kontrol etmek için yetkin olmalı ve her kullanımdan önce bu kontrolleri yapmalıdır.

- KKD'yi kullanmadan önce ürünle ilgili bilgi sağlayan dokümanları okuyup anlamalıdır.
- Düşmeye karşı kişisel koruma sistemleri ve donanımların özel uygulamalara yönelik kullanımları konusunda uygun şekilde eğitim almış olmalı ve yetkinlikleri doğru şekilde değerlendirilmiş olmalıdır.
- Sistemdeki bileşenlerin birbiri ile uyumlu olduğunu kontrol etmelidir.

Aşağıda belirtilen kontrol ve denetimler üstlenilmelidir:

- Yeni KKD'lerin kullanım amacına uygun olduğu, doğru çalıştığı ve iyi durumda olduğundan emin olunması için kontroller gerçekleştirilmelidir.
- KKD'ler her kullanımdan önce kontrol edilmelidir.
- Kullanım öncesi kontrollere ek olarak, belirli bir program dâhilinde yetkili kişi tarafından KKD'nin detaylı muayenesi yapılmalıdır.
- Asidik veya alkali ortamlarda ya da kumlamada kullanım gibi sebeplerle KKD'de bozulmaya neden olabilecek tehlikelerin mevcut olduğu durumlarda, KKD'nin yetkili kişi tarafından ara muayenelere tabi tutulması sağlanmalıdır.
- Hasarlı KKD hemen kullanım dışı bırakılmalıdır. Dokumada oluşabilecek küçük bir kesik dahi KKD'nin performansını ciddi şekilde etkileyebilir.

Ayrıca aşağıda belirtilen hususların yerine getirildiğinden emin olunmalıdır.

- Ankraj sistemleri ve ankraj noktaları yeterli sağlamlıkta olmalıdır.
- Yaşam hattı veya bağlantı halatının gergin veya mümkün olan en az gevşeklikte olmasını sağlayacak şekilde ankraj sistemleri ve ankraj noktalarının uygulanabilir olduğu sürece kullanıcının baş üstü seviyesinde olması sağlanmalıdır.
- Kurtarma planı ile bu planı uygulayacak ilgili kişi ve ekipmanın hazır olması sağlanmalıdır.

KKD'lerin Bakımı

KKD'lerin kullanım ömrü düşmeye karşı kişisel koruyucu sistemlerin ve donanımların düzgün bir şekilde bakımlarının yapılmasına bağlıdır.

KKD;

- Temiz ve kuru tutulmalı ve uygun şekilde saklanmalıdır.
- Eğer ıslanmışsa, depolanmadan önce iyice kurutulmalıdır.
- Sadece üreticisinin onaylaması kaydıyla üzerinde değişiklik yapılmalı veya onarılmalıdır.